



**OGÓLNOPOLSKI ZWIĄZEK ZAWODOWY
KRAJOWEJ ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
ZARZĄD KRAJOWY**

KRS: 0000032759, REGON: 977929305, NIP: 929-16-80-256, www.akcyza.org.pl

Nasz znak: ZK – 27/11/2019

Bydgoszcz, 18 listopada 2019 r.

Pan
Piotr Walczak
Sekretarz Stanu
Szef Krajowej Administracji Skarbowej
Ministerstwo Finansów
sekretariat.sekretarzastanu3@mf.gov.pl

Szanowny Panie Ministrze

Na podstawie art. 1, art. 3, art. 4, art. 6, art.7 i art.8 ustawy z dnia 23 maja 1991 o związkach zawodowych (tj. Dz. U 2019 poz. 263) w związku z § 4 i § 5 Statutu, w związku z problemami związanymi z ustaleniem stażu służby co najmniej 5 lat (zadań policyjnych), o których mowa w art. 12 ust 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994r., *o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz.U. z 2019 poz.288, z późn. zm)* zgłasza poniższe problemy dotyczące tego obszaru:

1. Obowiązek spoczywający na funkcjonariuszach celnych i celno-skarbowych dotyczący udowodnienia wykonywania zadań policyjnych przez okres co najmniej 5 lat jest dyskryminujący tych funkcjonariuszy w stosunku do innych funkcjonariuszy objętych ustawą zaopatrzeniową,
2. Ustalenie terminu 5 lat jest krzywdzące dla wszystkich funkcjonariuszy celnych, w szczególności dla tych którzy pełnili swoją służbę na zachodniej i południowej granicy często przez okres wielokrotnie dłuższy niż 5lat. Ustalenie stażu na poziomie 5 lat powoduje, że funkcjonariusze ci od momentu wejścia w życie ustawy z 1999r., do momentu wejścia Polski do UE i faktycznego zniesienia granicy zachodniej i południowej nie mają owych 5 lat policyjnych. Dodatkowo wielu z nich objęła alokacja do izb wewnętrznych gdzie podejmowali służbę w referatach np. akcyzy co także uniemożliwiało im dosłużenie do przedmiotowych 5 lat.
3. Brak jednoznacznej interpretacji jakie dokładnie czynności kryją się pod pojęciem:
 - o *rozpoznawanie, zapobieganie i wykrywanie przestępstw skarbowych i wykroczeń skarbowych, przestępstw i wykroczeń związanych z przywozem i wywozem towarów oraz ściganie ich sprawców, w zakresie określonym innymi ustawami; (ustawa z 1999 r.)*
 - o *rozpoznawanie, wykrywanie, zapobieganie i zwalczanie przestępstw skarbowych i wykroczeń skarbowych oraz ściganie ich sprawców (ustawa z 2009 r.)*

Brak jednoznaczności prowadzi do takiej interpretacji zapisów ustawy, która w ocenie zespołów izbowych sprowadza się do wymogu aby funkcjonariusz miał wpisane w zakres obowiązków dokładnie słowa - *rozpoznawanie, zapobieganie i wykrywanie przestępstw skarbowych i wykroczeń skarbowych, przestępstw i wykroczeń związanych z przywozem i wywozem towarów oraz ściganie ich sprawców*, w zakresie określonym innymi ustawami lub *rozpoznawanie, wykrywanie, zapobieganie i zwalczanie przestępstw skarbowych i wykroczeń skarbowych oraz ściganie ich sprawców*. Komisje izbowe nie wliczają do zadań policyjnych okresu gdy funkcjonariusz nie miał użytych dokładnie takich słów jakie wpisano do przepisu np. zamiast *zwalczania* było wpisane *ujawnianie* lub *zwalczanie przestępczości celnej*. Nie uznają również sytuacji gdy ktoś miał wpisane jedno zadanie np. tylko *rozpoznawanie*.

4. Zakres postępowania o wydanie zaświadczenia. Niektóre izbowe komisje opierają się tylko na posiadanych dokumentach (ewidencje, , akta osobowe w tym zakresy obowiązków, regulaminy czy statuty, itp.) Jednakże jak wskazują wyroki postępowanie (np. vide: Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 1997 r. sygn. akt. III RN 9/97; wyrok NSA w Warszawie z 9.01.2001 r., I SA 1808/99; wyrok NSA z 10.03.2010 r., I OSK 733/09) powinno być oparte o ogóle zasady k.p.a. Oczywiście, postępowanie to powinno mieć uproszczony charakter, co nie wyklucza jednak przeprowadzenia w jego trakcie postępowania wyjaśniającego w niezbędnym zakresie. Trzeba nawet podkreślić, że jeżeli istnieją wątpliwości co do faktów i danych wynikających z posiadanych przez organ ewidencji, rejestrów bądź innych danych, prowadzenie postępowania wyjaśniającego jest wręcz obowiązkiem organu. Jak można bowiem przeczytać w komentarzach do art. 218 k.p.a. oraz w wydanych wyrokach (vide: wyrok NSA z 8.09.2009 r., I OSK 104/09; wyrok NSA w Warszawie z 25.10.2000 r., V SA 760/00) postępowanie wyjaśniające ma na celu usunięcie wątpliwości co do znanych, bo istniejących już faktów lub praw (*Konieczne postępowanie wyjaśniające odnosić się może do zbadania okoliczności wynikających z posiadanych przez organ ewidencji, rejestrów i innych danych*). Postępowanie wyjaśniające, nie jest zatem, jak sugerują niektóre komisje izbowe, zbieraniem nowych dowodów, które byłyby substytutem danych wynikających z prowadzonych przez właściwy organ ewidencji, rejestrów bądź innych danych znajdujących się w jego posiadaniu, ale postępowaniem koniecznym dla właściwej interpretacji posiadanych dowodów. Nie zrozumiała jest zatem np. odmowa przeprowadzenia dowodów z zeznań świadków, gdy ich wiedza może prowadzić do wyjaśnienia wątpliwości wynikających z posiadanych dokumentów. Takie zeznania nie byłyby bowiem tworzeniem nowych dowodów a jedynie uzupełnieniem już istniejących i ocenianych materiałów.

Ogólnie mówiąc niektóre komisje dla tzw. „bezpieczeństwa procesowego” zamiast dogłębnie zbadać sprawę, wołają wydać zaświadczenie, które nie potwierdza 5 lat policyjnych i pozostawić sprawę do rozstrzygnięcia sądowi.

5. Pierwotne założenia MF sugerowały, że komisje mają oprzeć się na zakresach obowiązków. A teraz dochodzi do sytuacji, że dana osoba ma w zakresie obowiązków wymagane zapisy o czynnościach policyjnych, ale np. w regulaminie organizacyjnym, komórka, w której pracował nie ma przypisanych takich zadań. Efekt – nie uznanie mu okresu pracy w tej komórce do wymaganego stażu, i przy braku łącznie 5 lat, a w konsekwencji brak emerytury.

6. Nie zaliczanie kierownikom do 5 lat policyjnych okresów gdy w zakresie obowiązków mieli wpisany nadzór nad realizacją takich zadań a nie bezpośrednio ich wykonywanie. Wychodzi z tego, że w rozumieniu niektórych komisji kierownik zmiany, kierownik oddziału celnego czy nawet komórki dochodzeniowo-śledczej, siedział i sprawdzał czy jego ludzie realizują obowiązki, ale w nich fizycznie nie uczestniczy. Świadczy to o braku wiedzy i doświadczenia na temat funkcjonowania służby celnej. Na oddziale celnym wszystkie czynności odbywają się za wiedzą ale przed wszystkim przy udziale kierownika. Ustalenie właściwej kwalifikacji czynu, wysokości kary, sposobu przeprowadzenia sprawy czy choćby powtórna rewizja towaru to zwykle, właśnie zadanie kierownika zmiany czy kierownika oddziału. Podobnie jest w innych komórkach organizacyjnych urzędu. Nie można więc traktować w odmienny sposób nadzoru nad wykonywaniem. Trzeba podkreślić, że nikt nie ma i nie powinien mieć wątpliwość, że naczelnikowi urzędu zgodnie z jego ustawowymi zadaniami należy zaliczyć okres sprawowania funkcji do 5 lat stażu, a przecież to ustawowe zadanie realizował właśnie poprzez nadzór zgodnie z ustawą przy pomocy podległego mu urzędu. Przez analogię tak interpretacja powinna rozciągać się na całą kadrę urzędu czy izby.
7. Kontrowersje budzi skład osobowy komisji, w których nie ma osób (funkcjonariuszy), znających specyfikę pracy jednostek organizacyjnych, w których pełnili służbę oceniani funkcjonariusze. Nie można dokonać prawidłowej oceny posiadanych dokumentów, które często wymagają interpretacji, nie znając realiów panujących w konkretnym urzędzie. Często bowiem zadania były delegowane np. była potrzeba zasilenia oddziału celnego i wtedy obowiązki wykonywały osoby z komórek, które takiego zadania nie miały. Dlatego zakresy obowiązków pisane były pod taką sytuację i nie odzwierciedlają zadań komórki, do której na stałe przydzielony był funkcjonariusz. Brak wiedzy o specyfice pracy i o rzeczywiście wykonywanych zadaniach prowadzi w konsekwencji do wydawania nieprawidłowych zaświadczeń.
8. Występują również sytuacje, że 5 lat policyjnych nie uznaje się koordynatorom (np. koordynator CITES, własności intelektualnej czy towarów strategicznych). Interpretacja zespołów idzie w kierunku, że osoby te nie wykonywały tych zadań, a jedynie koordynowały takie działania. Nie bierze się pod uwagę, że np. koordynator CITES uczestniczył w realizacjach, które prowadziła Policja, że często przekazywane mu były do dalszego prowadzenia

Z wyrazami szacunku

Przewodniczący
Zarządu Krajowego OZZ KAS
Robert Sadowski